

Derech Mitzvosecha – Mitzvas Viduy v'Teshuvah

Chassidic Discourse on Repentance

With Rabbi Shais Taub

Lesson 1

לח

אונאה

אשח חיל (משלי לא י') היתה כאניות טוחר כו' (שם י"ד) וקרובו הוא יעקב הסמוך לז"א מלפניו שכשמאיר להם מגלוי זה ה"ז קיום כי אליהם אינו מגיע ההארה כ"א ממקום המגולה דהיינו מהחזה ולמטה שכבר נסתיים יסוד אי' וכמ"ש בפע"ח שער י' פ"א שלכן בעת חזרת הש"ץ העמידה הוא עליות יעקב ורחל עד חו"ג יעו"ש, והנה האריז"ל קורא לשליש העליון מוכר שהוא משפיע ולב"ש התחוננים לוקח ע"ש שמקבל ולפי משנת"ל שה' ית' נק' קונה הכל ע"ש הכירורי' שהם הדפצים שקונה א"כ מוכן שנהפוך הוא והכסף שנותן הוא ה"ח הנ"ל שהם הנק' מ"ד וגילוי אורו הא"ס ית' ובאיכות הגילוי הזה יש ריבוי ומיעוט כמ"ש האריז"ל וזוהי ענין האונאה, אך למטה הוזהרנו אל תונו כו' כי אז גורם יניקה אל הקליפות ח"ו וכמ"ש האריז"ל בענין גניבת יוסף ע"ש, ועוד י"ל שיש אונאה למעלה שאינה טובה והוא עפמ"ש כמ"א בביאור הזהר ריש חוקת בענין ת' ד' נ' כמ"ש ולא תונו דעבדת אונאה לבני נשא כו' יעו"ש ולכן צריך ליוזר מלהונות חבירו ח"ו:

מצות וידוי ותשובה

פ' נשא (שס"ד) להתודות על העונות עם התשובה שנאמו והתוודו אח חטאתם אשר עשו (במדבר ה' ז'), ופי' שעיקר מצות תשובה מן התורה היא עזיבת החטא והוידוי ובקשת מחילה כמ"ש באגרת התשובה פ"א בשם הרמב"ם וסמ"ג, וצריך לבאר שורש ענין ב' דברים אלו שהם א' עזיבת החטא על להבא ובכלל זה החרטה על העבר (כמ"ש הרמב"ם פ"ב מהל' תשו' ה"ב) הנק' תשובה, ב' הוידוי הנק' בקשת מחילה (כדאי' ברמב"ם פ"א), מה ענינם שבזה יכופר לו על הפגמים שעשה. הנה המצות נקראים מצות הוי' לפי שכל ענינם הוא המשכות וגילוי אא"ס בשם הוי' כי אא"ס ב"ה מצד עצמו הוא לאו מכל אינון מדוח כלל ולהיות נק' חכים בחכמה ומכין בבינה שהם י"ה דהוי' וכן להיות חסיד בחסד וגבור נבכורה כו' שז"ס ו"ה הוא ע"י מעשה המצות באתעדל"ת אתעדל"ע אהבה זוחקת להיות מתצמצם במדות אלו כדי להאיר ולהחיות העולמות ויש מהמצות שתלויים ביו"ד ויש בה' וכמ"ש בזהר כענבין דתליין באתכלא ולכן נקראים איברים דמלכא שע"ס הנ"ל הם כמו גוף לגבי האור המתלבש בתוכן מא"ס ב"ה ע"י המצות, וז"ס תמים תהי' עם הוי' (דברים י"ח י"ג) להמשיך רמ"ח איברים וציור קומה אך אם חטא על הגפש בביטול מ"ע או בעברו על ל"ת הרי עושה מום כי ממעט המשכת החיות באותו מדה וספי' וגם ממשיך מהחיות שבתוכן תוספת יניקה לעמקי הקליפות ביתר שאת על מה שנקצב להם ע"י קו המדה מבחי' אחוריים דאחוריים בלבד כי הוא ממשיך להם מפנימי' השפע המלוכש בכלים די"ס וגדול עונו מאד וכמ"ש באגה"ת פ"ז שז"ס מלך אסור ברהטים (שה"ש ז' ו') ואין לך עלבון גדול מזה ולכן נק' הקב"ה מלך עלוב וז"ס הפגם אם פגמתי באות יו"ד אם פגמתי באות ה' וכמ"ש ונוקב שם הוי' לק"א כ"ד ט"ז) שנוקב ח"ו הכלים די"ס ומוציא האור שבתוכן לחיצונים כנוקב אבר שיוצא דם ה"י, ובכדי לתקן זה ציונו הש"י ברוב רחמיו במצות התשובה שמביאה רפואה לעולם ומשלמת הפגמים הנ"ל. והנה מילוי חסרונות הנ"ל הם ב' דברים בכלל א' למלאות הפגמים והחסרונות במיעוט המשכות אא"ס ב"ה ביי"ס כג"ל ב' להעביר יניקת החיצונים, אך העברת יניקת החיצונים גופא הם ב' ענינים א' שלא ינקו עוד ביותר ב' להעביר מה שעשה כבר, והנה ב' חלוקות ראשונות הוא ע"י המשכה אא"ס מלמעלה בבחי'